

HANDLEIDING REPOSITORY VOOR LEZERS

1 KIJKEN (ZOEKEN, VINDEN, PLUKKEN)

In het openingsscherm staan de vindplaatsen met een korte omschrijving, aanmaakdatum en aantal publicaties. Eén publicatie kan diverse bestanden omvatten, inclusief media (films, presentaties, foto's enz.)

Publicatieserver Levende Talen Nederlands

Vindplaatsen

- [Examenbesprekingen LTN](#)
10 publicaties
Deze vindplaats bevat de verslagen van LTN examenbesprekingen vanaf x2016
[Examenbesprekingen \(2016-2019\)](#)
- [Leren en Instructie \(in opbouw\)](#)
0 publicaties
Leren en Instructie. Deze site bevat vakdidactische nota's over een keur van onderwerpen die spelen in secties Nederlands. Deze site wordt openbaar in medio 2021
- [Na Pisa de lente: Wetenschap ontmoet onderwijspraktijk. De Ontwikkeling van leesvaardigheidslessen en -curriculum in de onderbouw van het voortgezet onderwijs](#)
4 publicaties
Onderwijsontwikkeling in de onderbouw van het voortgezet onderwijs. Docenten en wetenschappers ontwikkelen en toetsen samen onderwijsleermateriaal en schoolleerplannen voor Begrijpend Lezen.
Looptijd: september 2020-december 2023.
Subsidie: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, met een bijdrage van de Stichting Leerplanontwikkeling.
Uitvoering: Werkgroep Onderzoek en Didactiek Nederlands van Levende Talen Nederlands, en SLO
Projectleiding: Liza van den Bosch (WODN) en Anke Herder (SLO)
- [Ontwerponderzoeken \(in opbouw\)](#)
3 publicaties
Ontwerponderzoeken. Deze site bevat afstudeerwerkstukken van leraren in opleiding, eerstegraads. Het zijn gefundeerde lessenseries waarvan de werking is onderzocht. De site wordt uitgebreid: vakdidactic, lerarenopleiding en coördinatoren van professionele leergemeenschappen kunnen ontwerponderzoek indienen.
De site is sinds maart 2021 openbaar.
- [Publicatiereeks WODN van Levende Talen Nederlands](#)
51 publicaties
Deze reeks bevat publicaties van projecten die de Werkgroep Onderzoek en Didactiek Nederlands uitvoerde met docenten Nederlands.
[WODN Publicatiereeks 1: Resultaatverbeteringstoetsen Nederlands \(2020\)](#)
[WODN Publicatiereeks 2: Schoolexamens Schrijfvaardigheid Nederlands \(2020\)](#)

Voor vragen of commentaar over de publicatieserver: info@publicatieserver.nl

Figuur 1: Overzicht vindplaatsen in HDN site (momentopname)

1. Klik op de naam van de vindplaats van je keuze. Je krijgt de gegevens over de publicaties in de betreffende vindplaats (zie Figuur 2).

Titel van het werkstuk	Auteur(s)	Publicatiedatum	Niveau en doelgroep	Onderwerp	Sleuteltermen
Van WTF? naar CHCKI Self-questioning als leesstrategie om het tekstbegrip op meso- en macroniveau te verbeteren	- Verbeek, Albert	2021-03-12	vwo 5	self-questioning bij zakelijke teksten	- leesvaardigheid - question-finding - self-questioning - tekstbegrip, mesoniveau, macroniveau - zakelijke teksten
Het verbeteren van tekstbegrip door middel van sorteertaken	- Vermeij, L.	2021-03-12	derde klas havo	Toetsing tekstbegrip	- leesvaardigheid - sorteertaken - tekstbegrip - toetsing
"Maar juf, dat staat er toch?" Een ontwerponderzoek naar complete en gestructureerde antwoorden op uitlegvragen bij leesvaardigheidsteksten	- Tessa de Swart	2021-03-08	Brugklas	Formuleren	- antwoorden schrijven - begrijpend lezen - collaboratief leren - formuleren - strategie-instructie - voorbeeldteksten

Figuur 2: Voorbeeld van inhoud van een vindplaats (hier 'Ontwerponderzoeken')

2 ZOEKEN

Je kunt op drie manieren iets bruikbaar vinden:

1. Bovenaan beginnen en alles langslopen (bij een groter aantal publicaties kun je scrollen).
2. Sorteren: Door te klikken op een van de velden (*Titel, Auteur(s), Datum, Onderwerp, Type, Doelgroep en Sleuteltermen*) kun je de volgorde aanpassen aan je eigen voorkeur.
3. Zoeken: De zoekfunctie zoekt in alle velden, dus niet alleen in Sleuteltermen maar ook Auteur(s) e.d.

In de zoekregel kan van alles ingevuld worden en het programma zoekt dan ook op samenstellingen waar de zoekterm in zit. Als je de zoekterm 'lezen' zou gebruiken voor deze vindplaats met drie publicaties, zou het resultaat het volgende scherm zijn:

Titel van het werkstuk	Auteur(s)	Publicatiedatum	Niveau en doelgroep	Onderwerp	Sleuteltermen
Van WTF? naar CHCKI Self-questioning als leesstrategie om het tekstbegrip op meso- en macroniveau te verbeteren <ul style="list-style-type: none"> AVerbeek_Ontwerponderzoek_SelfquestioningNederlandsSvwo_10juli2015_defi-20150710T150555.pdf (Is klaar met lezen Samenvatting ... Het zelf vragen stellen tijdens het lezen zorgt ervoor dat ik de tekst ... hij/zij vragen stelde tijdens het lezen was nuttig 0/18 A ... kunt stellen voor, tijdens en na het lezen 2/21 A Helemaal ... van vragen voor, tijdens en na het lezen ben ik beter in staat om ... 	- Verbeek, Albert	2021-03-12	vwo 5	self-questioning bij zakelijke teksten	- leesvaardigheid - question-finding - self-questioning - tekstbegrip, mesoniveau, macroniveau - zakelijke teksten
Het verbeteren van tekstbegrip door middel van sorteertaken <ul style="list-style-type: none"> Ontwerp Lette Vermeij.pdf Bij het maken van deze sorteertaken lezen leerlingen een tekst, waarna ze ... op basis van de verbanden in de gelezen tekst. Bijvoorbeeld oorzaken en ... ondermeer een tekst die de leerlingen lezen waarna de docent de kernwoorden ... groepje een tekst die ze individueel lezen Vervolgens maken de leerlingen ... van het CITO. De leerlingen lezen de teksten en houden daarbij ... 	- Vermeij, L.	2021-03-12	derde klas havo	Toetsing tekstbegrip	- leesdidactiek - motivatie - sorteertaken - tekstbegrip - toetsing
"Maar juf, dat staat er toch?" Een ontwerponderzoek naar complete en gestructureerde antwoorden op uitlegvragen bij leesvaardigheidsteksten <ul style="list-style-type: none"> Publicatieversie antwerppaper Tessa de Swart-20170124T0948321.pdf ... positieve effecten bekend van boeken lezen Conclusies die uit verschillende worden getrokken zijn: • Kinderen die lezen kunnen zich beter concentreren, waardoor ze beter na kunnen denken. • Lezen helpt tegen stress. Volgens een Brits onderzoek uit 2009 zou lezen stress reduceren met maar liefst bij een wandeling maken 42 procent. • Lezen helpt tegen dementie en depressie en mensen met een depressie. Het samen lezen in deze groepen blijkt enorm M. & Rijlaarsdam, G. (1995). Leren lezen en schrijven door kijken en luisteren. Naar een nieuwe didactiek voor lees en schrijfonderwijs. Het ... 	- Tessa de Swart	2021-03-08	Brugklas	Formuleren	- antwoorden schrijven - begrijpend lezen - collaboratief leren - formuleren - strategie-instructie - voorbeeldteksten

3 OPVRAGEN / DOWNLOADEN

1. Als je klikt op de titel van een publicatie, kom je in een nieuw scherm met alle informatie en dan blijkt soms (zoals in het voorbeeld hieronder) dat er meerdere bestanden zijn in die publicatie.
2. Klik je op een van die bestanden, dan kun je dat bestand downloaden ('plukken').

Ontwerponderzoeken (in opbouw)

Publicaties Top 10

Swart, T. de. (2016). "Maar juf, dat staat er toch?" Een ontwerponderzoek naar complete en gestructureerde antwoorden op uitlegvragen bij leesvaardigheidsteksten. Amsterdam: Interfacultaire Lerarenopleidingen Uva.

Samenvatting (auteur)

Wanneer leerlingen toetsvragen beantwoorden, focussen ze daarbij voornamelijk op de inhoud. De formulering krijgt weinig aandacht, waardoor antwoorden ontoereikend en slecht gestructureerd zijn. In deze lessenserie hebben leerlingen geoefend met het formuleren van antwoorden op uitlegvragen bij een leesvaardigheidstekst. In de aanpak stonden het gebruik van voorbeeldteksten, eigenaarschap van het leerproces, strategie-instructie en samenwerkend leren centraal. De hypothese was dat leerlingen na deze lessenserie hoger zouden scoren op uitlegvragen bij leesvaardigheidsteksten dan leerlingen die de lessenserie niet hebben gevolgd. Ook werd beter leergedrag tijdens de lessenserie en beter taakgedrag na afloop van de lessenserie verwacht. Uit dit onderzoek blijkt dat leerlingen na de lessenserie vollediger en beter gestructureerde antwoorden schrijven op uitlegvragen en dus hoger scoren. Tijdens de lessenserie vertonen leerlingen bovendien beter leergedrag. Het effect van de lessenserie op het taakgedrag na afloop is echter slecht zichtbaar.

De redactie schrijft:

Welke aspecten zijn interessant?

Leerlingen leren hun antwoorden op toetsvragen beter te formuleren, waardoor zij beter scoren op begripsvragen; als de formulering verbeterd, worden de antwoorden inhoudelijk ook beter.

De analyse van het ontwerpprobleem (leerlingen geven ontoereikend en slecht gestructureerd antwoord op toetsvragen) wordt uitgebreid uitgevoerd en bevat bovendien veel verwijzingen naar relevante literatuur. Er zijn duidelijke ontwerpregels geformuleerd op basis waarvan een lessenserie is ontworpen. Dat materiaal is beschikbaar in bijlagen. De effecten van de interventie zijn zorgvuldig gemeten en geanalyseerd (kwantitatief en kwalitatief). De lessenserie is effectief maar het is niet bekend of er lange-termijn effecten zijn.

Wat kan nader worden onderzocht? Mogelijke onderzoeksvragen:

1. Nemen leerlingen deze nieuwe vaardigheid mee naar het beantwoorden van begripsvragen in andere schoolvakken (breder toepassing, transfer)?
2. Blijven leerlingen de antwoordstrategie gebruiken en gaan ze die automatiseren; hoe houd je als docent het waakvlammetje bij leerlingen brandend?
3. Kun je de formuleerstrategie uitbreiden naar het schrijven van langere teksten, die je ook kunt opvatten als een reeks antwoorden op vragen?
4. Nemen leerlingen het inzicht dat de lezer het antwoord moet begrijpen zonder de vraag te kennen mee naar andere schrijfsituaties?

Auteur(s)	Tessa de Swart
Publicatiedatum	2021-03-08
Niveau en doelgroep	Brugklas
Onderwerp	Formuleren
Sleuteltermen	antwoorden schrijven begrijpend lezen collaboratief leren formuleren strategie-instructie voorbeeldteksten

Links (verwijzingen naar internet, filmpjes, etc.)

- <https://didactieknederlands.nl/handboek/2020/12/begrijpend-lezen-instructieprincipe-3-voorzie-in-expliciete-strategie-instructie/>
- <https://didactieknederlands.nl/zokanhetook/2020/02/schrijven-met-tussentijdse-lezersreacties/>

Documenten

Document 1	Bestand	Publicatieversie	ontwerppaper Tessa de Swart-20170124T0948321.pdf
	Datum	2019-05-20 16:11:57	
	Beschrijving	File 1	

Voor vragen of commentaar over de publicatieserver: info@publicatieserver.nl

Figuur 3: Een publicatie bekijken'

Gelinkte publicaties. als je in bovenstaand scherm een van de sleuteltermen interessant vindt, kun je daarop klikken. Je wordt dan verwezen naar alle publicaties waarin het trefwoord voorkomt, bijvoorbeeld 'formuleren'. Je ziet alle elementen in de publicatie die dat trefwoord bevatten, en een keuze maken of het een interessante verwantschap is zonder het document te lezen.

Publicatieserver Levende Talen Nederlands

Ontwonderzoeken (in opbouw)

Publicaties Top 10

Publicaties

formulieren Zoek

<< 2 resultaten >>

Titel van het werkstuk	Auteur(s)	Publicatiedatum	Niveau en doelgroep	Onderwerp	Sleuteltermen
<p>"Maar juf, dat staat er toch!" Een ontwonderzoek naar complete en gestructureerde antwoorden op uitlegvragen bij leesvaardigheidsteksten</p> <ul style="list-style-type: none"> Publicatieversie ontwerpapper Tessa de Swart-20170124(0948321).pdf Werkboekje "Antwoorden formulieren op uitlegvragen" - opdracht ... Werkboekje "Antwoorden formulieren op uitlegvragen" - opdracht ... 1 Werkboekje "Antwoorden formulieren op ... gevraagde elementen) Formulering 3. Het antwoord ... UVA, Zwijgenburg, J (2015). Formulieren van verklarende antwoorden. ... 	- Tessa de Swart	2021-03-08	Brugklas	Formulieren	<ul style="list-style-type: none"> antwoorden schrijven begrijpend lezen collaboratief leren formulieren strategie-instructie voorbeeldteksten
<p>Van WTF? naar CHKI! Self-questioning als leesstrategie om het tekstbegrip op meso- en macroniveau te verbeteren</p> <ul style="list-style-type: none"> leesboek_Ontwonderzoek_SelfquestioningNederlands_vwo_10jul2015_def-20190707190555.pdf hoofdgedachte van een tekst te formulieren (1. helemaal onenig, 2. ... op de interventie, omdat het juist formulieren bezigde behandeld is. ... andacht moeten zijn voor het juist formulieren van een korte samenvatting. ... over het effect van de training op het formulieren van de hoofdgedachte. 50% (4 ... van de tekst te S. formulieren ... 	- Verbeek, Albert	2021-03-12	vwo 5	self-questioning bij zakelijke teksten	<ul style="list-style-type: none"> leesvaardigheid question-finding self-questioning tekstbegrip, mesoniveau, macroniveau zakelijke teksten

Voor vragen of commentaar over de publicatieserver: info@publicatieserv.nl